

500 1925

S A M O R Z Ą D

POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Prenumerata kwartalna:

2 złote

numer pojedynczy 40 groszy.

Ogłoszenia zwykle za tekstem

Cała strona 80 zł. 1/2 strony 40 zł.

1/4 strony 20 zł. 1/8 strony 10 zł.

drobne ogłosz. po 3 grosze za wyraz.

ORGAN URZĘDOWY POWIATOWEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Nr. 14 i 15

Będzin, dnia 15 sierpnia 1925 roku.

Rok 2

Treść numeru: DZIAŁ URZĘDOWY: 1. Okólnik Inspektora Szkolnego. — 2. Okólnik Wydziału Powiatowego Nr. 15283 II. w sprawie samoistnych podatków komunalnych z gruntów (lasów) państwowych. — 3. Okólnik Wydziału Powiatowego Nr. 12881/II w sprawie puszczania w obieg bilonu metalowego i biletów zdawkowych. DZIAŁ NIEURZĘDOWY: — 4. Okólnik I. D. P. O. Nr. 1228 II. — 5. Normy diet urzędników państwowych od 1 sierpnia 1925 roku. KRONIKA: 6. Sprawy podatkowe. — 7. Struktura stopy podatkowej w podatku przemysłowym. — 8. Podatek komunalny od budynków na r. 1925. — 9. Urzędowe blankiety wekslowe z tekstem. — 10. Polska w cyfrach. — 11. Co przynoszą monopole. — 12. Nasza sytuacja walutowa. — 13. Służba wojskowa akademików. — 14. Ile możemy wywieźć zboża. — 15. Ogłoszenia.

DZIAŁ URZĘDOWY

Inspektor Szkolny

w SOSNOWCU

Dnia 15 sierpnia 1925 r.

Okólnik № 1.

D o

Zarządów szkół, Dozorów Szkol-
nych i Opiek szkolnych

w pow. Będzińskim.

I. Odezwa.

Obejmując urządowanie na stanowisku Inspek-
tora Szkolnego w powiecie, witam Was współpra-
cownicy.

Zamierzeniem mojem jest kontynuować podję-
ty wysiłek, by szkolnictwo powszechne postawić na
wysokości zadania, by w zmurszałą tu i ówdzie mo-
że jeszcze praktykę nowego tchnąć ducha, a skon-
wencjonalizowaną i skostniałą rutynę zastąpić wszęd-
zie zdobyczami nowoczesnych prądów pedagogiczno-
dydaktycznych.

Dążąc do otwarcia naościę drzwi szkolnych
dla świeżych a zdrowych haseł w dziedzinie oświa-

towej, odwołuję się do Całego Nauczycielstwa tutej-
szego powiatu, tak do Tych, co w ciągu wielu lat
pracy wiele zebrali doświadczenia jak i do Tych, co
pierwsze, nieśmiało kroki stawiają „zestrzelmy myśli
w jedno ognisko, w jedno ognisko duchy“, by cel
do osiągnięcia którego jesteśmy powołani—odrodze-
nie Ojczyzny przez dobre wychowanie Jej synów—
jaknajprędzej przestał być złudnym mirażem i jaknaj-
prędzej przybrał konkretne kształty.

My, co „z martwej bryły“ wykuć mamy „nie-
śmiertelny posąg ducha“ nie zdołamy dokonać tak
pięknego ale zarówno trudnego zadania, jeśli nie
skoordynujemy wysiłków wszystkich czynników dla
oświaty powszechnej pracujących, by wyjść ze sfery
frazesu i „uderzyć w czynów stal“.

Instytucje i organizacje szkolne muszą dążyć
do stworzenia warunków, przy którychby praca w
szkole nie była zajęciem ludzi, chodzących w jarz-
mie, niewolnym czynem upośledzonych, lecz rados-
nym twórczym wysiłkiem nauczyciela—wychowawcy

zdołnego wykrzesać z siebie tyle iskier, by we wszystkich szkołach jasno się zrobiło.

Liczę też na to, że Nauczycielstwo tutejszego powiatu rozumie, iż Jego zadanie nie kończy się na pracy w czterech ścianach izby szkolnej, że w robocie, która wre nad budową odrodzonej Polski nie będzie o Niem głucho, że w orbicie rosnących w oczach naszych instytucji społecznych i kulturalnych, jak czytelnie kooperatywy, teatry amatorskie, zespoły śpiewacze, stowarzyszenia młodzieży, straż pożarne, harcerstwo, oświata pozaszkolna i t. d. znajduje się jako inicjatorzy i przodownicy Nauczyciele i Organizacje samorządowe szkolne.

Z Wami—jako druh i przyjaciel—staję do roboty, by, jeśli tego trzeba, świecić przykładem.

II. Uporządkowanie lokali szkolnych.

Apeluję do Nauczycielstwa, Dozorów i Opiek ażeby użyli swego wpływu celem przeprowadzenia gruntownego remontu sal szkolnych i ich odczyszczenia, o ile to dotychczas nie zostało przeprowadzone.

Pożądaniem jest zaciągnięcie podług w salach szkolnych pyłochłonom, zainicjowanie i przeprowadzenie budowy choćby najprymitywniejszych ustępów przy tych szkołach, przy których ich dotychczas niestety niema.

Staraniem będzie również Nauczycielstwa zatarcie w salach szkolnych tego zimnego, oficjalnego charakteru sal urzędowych, jaki najczęściej je znamionuje.

Przez wywieszenie firanek (choćby papierowych), przez ustawienie w oknach wazonków i skrzyneczek z kwiatami, przez gustowne przystrojenie sal rysunkami i robótkami dzieci, przez utrzymanie w salach bezwzględnej czystości, najskromniejsza izba zamieni się w świetlicę, a szkoła rudera w szkołę radosną, do której dzieci tęsknić będą, tem bardziej, że przecież Nauczyciel i Nauczycielka okażą wobec dzieci tyle ciepła, tyle uczucia i tyle serca, na ile winno stać wychowawców.

Zatem... czekam rezultatów mego apelu, które w czasie wizytacji z przyjemnością skonstatuję.

III. Metryki szkolne.

P. P. Kierownicy obowiązani byli podczas miesięcy wakacyjnych wciągnąć do metryki szkolnej dzieci rocznika 1918 i, o ile zachodziła potrzeba, uzupełnić ją i uporządkować ściśle według okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. zamieszczonego w Dzienniku Urz. № 8 z roku 1925, poz. 62.

Za dokładne wypełnienie i należyte przechowywanie metryki czynię odpowiedzialnymi pp. Kierowników.

IV. Obowiązek szkolny.

Celem wykonania obowiązku szkolnego już w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego należy do dnia 5 września b. r. dokonać zapisów z urzędu z powiadomieniem o zapisie rodziców, a do dnia 15 września przesłać wykazy opieszłych do Dozorów Szkolnych.

Nauczyciele, członkowie Dozorów Szkolnych, winni spowodować natychmiastowe zwołanie Dozorów dla nałożenia kar.

Dla zgodnego z prawem wykonywania dekretu o obowiązku szkolnym zaznajomi się każdy kierownik dokładnie z rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. i z dodaną do tego rozporządzenia instrukcją, umieszczoną w Dzienniku Urzęd. № 8 z r. 1923 poz. 62, oraz zaopatrzy się w odpowiednią ilość druków przewidzianych wspomnianą instrukcją.

V. Rozkłady godzin.

Aby uniknąć opóźnień w asygnowaniu wynagrodzeń za godz. nadliczbowe oraz za oddziały równorzędne, polecam pp. Kierownikom szkół przedłożenie mi rozkładów godzin w dwóch egzemplarzach do zatwierdzenia do dnia 15 września b. r.

Zaznaczam, że dotychczas praktykowane zmiany w ciągu roku szkolnego odnośnie przydziału godzin poszczególnym członkom Gron nauczycielskich tolerowane nie będą.

Podkreślam nadto, że opóźnienie w przedłożeniu jednego choćby rozkładu godzin spowoduje opóźnienie wypłacenia Nauczycielstwu i Duchowieństwu należnego wynagrodzenia w całym powiecie, gdyż przedkładany Kuratorjum wykaz godzin nadliczbowych obejmuje cały powiat.

VI. Korespondencja z Inspektoratem.

Ponieważ używanie rozmaitych formatów papieru przez Zarządy szkół i Nauczycielstwo (niejednokrotnie wyszarpniętych z zeszytów!!) w korespondencji służbowej z Inspektoratem uniemożliwia należyte prowadzenie registratury, zechcą pp. Kierownicy przedkładać mi w przyszłości pisma tylko na papierze formatu kancelaryjnego.

Przypominając zarazem konieczność ścisłego przestrzegania drogi służbowej, zaznaczam, że pisma przedkłada się „Panu Inspektorowi Szkolnemu w Sosnowcu” i że używanie innej tytułatury, jak „wielmożny”, „szanowny”, „łaskawy” i t. p. jest w korespondencji służbowej zbyteczne.

VII. Protokoły Rad Pedagogicznych.

Panowie Kierownicy szkół (od dwuklasowych począwszy) będą mi zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami przedkładać w wyznaczonych terminach protokoły z posiedzeń Rad Pedagogicznych.

Wszystkie zaś Zarządy szkół (i jednoklasowych) obowiązane są przedkładać mi protokoły z zebrani rodzicielskich.

Zebranie te muszą być bezwarunkowo w myśl istniejących przepisów organizowane.

VIII. Zaznajomienie naucz. z rozporządzeniami.

Panowie Kierownicy zechcą dopilnować, aby podporządkowane Im Grona Nauczycielskie zapoznawały się stale z rozporządzeniami Władz Szkolnych.

Ważniejsze zarządzenia należy podawać do wiadomości Nauczycielstwa na zebraniach Rad Pedagogicznych.

IX. „Wakacje kartoflane“.

Zaznaczam, że tak zwane „wakacje kartoflane“ będące wynikiem bardzo ciężkich powojennych stosunków, winny obecnie ulec dla dobra oświaty zupełnej redukcji.

Doświadczenie wykazało, że nauczyciel umiejący zainteresować szkołą dzieci i ludność, potrafi uniknąć stosowania tych wakacyj.

Wierzę, że wszyscy to potrafią!

Wyjątkowo, gdzie najlepsza wola Nauczycielstwa nie zdoła pokonać trudności, mogą być od nauki na kilka dni zwolnione tylko dzieci oddziałów wyższych (od 3-go), dzieci oddziałów niższych (1-szy i 2-gi) bezwarunkowo zwalniać nie należy.

X. Szczepienie ochronne przeciw ospie.

Przypominam Zarządom szkół obowiązujące przepisy w sprawie szczepienia ochronnego przeciw ospie, zamieszczona w Dzien, Urz. № 4 i 9 z roku 1919.

XI. Urlopowanie się nauczycielstwa.

Ze względu na dobro służby, ze względu na opinię publiczną i na opinię Władz Szkolnych apeluję do Nauczycielstwa, by nie nadużywało dla błahych często powodów urlopów.

P. Kierownicy szkół zechcą pamiętać, że wolne im udzielać krótkoterminowych urlopów tylko w nagłych wypadkach przy niezwłocznym zawiadomieniu Inspektora Szkolnego.

Niewolno jest ani Kierownikom, ani Dozorom Szkolnym udzielać urlopów w okresach przed i po świątecznych: urlopy te jako przedłużające ferje świąteczne są niedopuszczalne.

XII. Godziny przyjęć dla nauczycielstwa.

Dla uniknięcia odrywania Nauczycielstwa w dni naukowe od warsztatu pracy oraz dla umożliwienia Inspektorowi i Pracownikom biura Inspektoratu wykonywania zajęć związanych z administrowaniem szkolnictwem w powiecie zarządzam, co następuje:

Nauczycielstwo załatwia z reguły wszystkie sprawy na piśmie drogą służbową.

W wyjątkowych, ważnych i wymagających osobistego zetknięcia się w sprawach służbowych będzie Nauczycielstwo po uzyskaniu formalnego urlopu przyjmowane w dni powszednie pod warunkiem niezabierania drogiego czasu Inspektorowi i Pracownikom biurowym.

Natomiast w niedziele i dni świąteczne będzie Inspektor do dyspozycji Nauczycielstwa od godziny 10 do 13-tej.

XIII. Nauczanie religii.

P. P. Kierownicy będą mi regularnie z końcem każdego miesiąca przedkładać dokładne wykazy faktycznie odbytych lekcji nauki religii, udzielanej przez Ks. proboszczów lub Wikarych, celem uskutecznienia ewentualnych potrąceń za lekcje nieodbyte.

Nadmieniam, że każda odbyta lekcja nauki religii winna być przez uczącego niezwłocznie zanotowana w dzienniku lekcyjnym.

XIV. Konferencje rejonowe.

W związku z zarządzeniami uprzednimi w sprawie konferencji rejonowych zawiadamiam Nauczycielstwo, że w przyszłym roku szkolnym będą czynne te same rejonowe konferencyjne.

Dotychczasowi p. Przewodniczący zwołają pierwsze konferencje w miesiącu wrześniu celem dokonania wyborów przewodniczących i niezwłocznego zakomunikowania mi o wyniku wyborów do zatwierdzenia.

Każda konferencja, a więc i pierwsza, musi mieć w programie przynajmniej 2 lekcje praktyczne i referat ściśle związany z jedną z przeprowadzonych lekcji.

Panowie Przewodniczący zechcą w przyszłości skrupulatnie przestrzegać terminów zawiadomienia mnie o dniu każdej konferencji z podaniem jej programu szczegółowego.

Również punktualnie winny być przedkładane odpisy protokołów z odbytych konferencji.

XIV-a. Przysposobienie wojskowe.

Dowództwo Okręgu Korpusu № 7 w Krakowie zamierza obecnie rozwijać na wsi pracę przysposobienia wojskowego, która dotychczas prowadzona była przeważnie w miastach.

Powołując się na rozporządzenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego z dnia 14 lipca 1925 r. № 16240/I, polecam Nauczycielstwu zająć się organizacją tej pracy przez nawiązanie kontaktu z oficerem instrukcyjnym, który zgodnie z poleceniem władz wojskowych zapozna Nauczycielstwo na konferencjach rejonowych z zasadami organizacji przysposobienia wojskowego.

XV. Szczegółowe rozkłady materiału lekcyjnego.

Ewangelją nauczycielską jest i będzie zawsze program; mniejsza z tem, czy ulegnie rewizji, czy pozostanie na pewien jeszcze czas—jest on bezwzględnie obowiązujący i żadne odchylenia od programu nie są do usprawiedliwienia.

Komentarzem do programu jest szczegółowy rozkład materiału, inaczej zwany szczegółowy plan lekcyjny.

Każda szkoła, każdy oddział i każdy przedmiot ma od pierwszego dnia nauki znaleźć oparcie w należycie opracowanym planie na podstawie programów przy uwzględnieniu zasady koncentracji nauczania i przy zastosowaniu zasady konsekwentnej celowości zajęć cichych (w szkołach niżej zorganizowanych).

Jakkolwiek pożądanem jest samodzielne opracowanie takich planów, to ułatwienie znajdzie Nauczycielstwo w drukowanych rozkładach wydanych we Włocławku, Węgrowie i Opatowie.

Jest Was tysiąc. Tysiąc ludzi inteligentnych musi się zdobyć na opracowanie dobrego planu przy uniknięciu błędów w wyżej wskazanych wydaniach.

XVI. Co ma ujawnić wizytacja szkoły.

Wizytacje szkół wykazują, że znaczna część Nauczycielstwa nie spełnia należycie Swego zadania; zwłaszcza siły początkujące stoją nieraz bezradnie wobec wymogów pracy.

Dla zorientowania tego odłamu Nauczycielstwa i ułatwienie Mu planowej pracy podaję do wiadomości wytyczne, na które Inspektor Szkolny kładzie nacisk podczas wizytacji szkół:

A. Nauczyciel.

1. Wiedza ogólna.
2. Opanowanie metod i programów.
3. Wybitniejsze uzdolnienia.
4. Pilność w spełnianiu obowiązków.
5. Praca nad dalszym kształceniem się.
6. Praca społeczna.
7. Stosunek do dzieci.
8. Stosunek do ludności.
9. Lokalne warunki pracy.

B. Szkoła.

1. Szkoła i jej otoczenie (ogród, boisko, ustępy i t. p.).
2. Izby szkolne: przydatność, czystość, estyka.
3. Sprzęty szkolne: czystość, przydatność.
4. Higieniczna strona: umywalnie, spluwaczki, kosze na śmiecie, wycieraczki i t. p.
5. Zagonki (grządeczki) dla dzieci.

C. Strona wychowawcza.

1. Samorząd.
2. Harcerstwo.
3. Sklepik szkolny.
4. Pisemka dla dzieci.
5. Biblioteka uczniowska.
6. Dyżury nauczycielskie.
7. Schludność ciał i odzieży dzieci.
8. Zebranie rodzicielskie.
9. Święto sadzenia drzew.
10. Przedstawienia, uroczystości narodowe.

D. Nauczanie.

1. Zgodność z programami.
2. Szczegółowe plany lekcyjne.
3. Upogładowienie nauki.
4. Koncentracja nauczania.
5. Wpracowania piśmienne: ilość—jakość.
6. Kontrola ćwiczeń piśmiennych domowych.
7. Linjatura—uzgodnienie z programem.
8. Zeszyty do nauki przyrody i geografji.
9. Wycieczki—ich celowość i skutek.
10. Notowanie zjawisk meteorologicznych.
11. Ogólny stan nauki.
12. Ogólny rozwój umysłowy dzieci.

E. Kancelarja szkolna.

1. Dziennik podawczy.
2. Przechowywanie akt.
3. Programy—czy opracowane w jedną księgę.
4. Dzienniki Urzędowe—czy opracowane rocznikami.
5. Księga inwentarzowa.
6. Kronika szkolna.
7. Księga protokołów Rady Pedagogicznej.
8. Metryka szkolna—czy ściśle prowadzona.
9. Księgi główne.
10. Biblioteka nauczycielska.

Za ściśle wykonanie zarządzeń, objętych niniejszym okólnikiem, czynię osobiście odpowiedzialnymi Panów Kierowników szkół.

Inspektor Szkolny
(—) M. Winiarski.



WOJEWODA KIELECKI

Sm. 2787/12/VI.

Kielce, dn. 7 sierpnia 1925 r.

W sprawie samoistnych podatków komunalnych z gruntów (lasów) państwowych.

Do

Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych Województwa Kieleckiego.

Na skutek wyjaśnienia Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych zawartego w okólniku z dnia 25 (X. 1924 r. L. 796) I, skierowanym do Okręgowych Dyrekcji Lasów Państwowych, odmawiały Zarządy poszczególnych Nadleśnictw opłacania wszelkich danin komunalnych z przestrzeni leśnych, znajdujących się pod młodnikami do lat 30-tu interpretując niewłaściwie postanowienia art. 120 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (Zb. Pr. ros. tom V wyd. z r. 1903) w związku z art. 728 ustawy leśnej, obowiązującej na terenie b. zaboru rosyjskiego (Zb. Pr. ros. t. VIII, wyd. 1905 r.).

Dla uniknięcia rozbieżności przy stosowaniu powołanych postanowień Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych prostując powołany na wstępie okólnik Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wyjaśniło w reskrypcie z dnia 28/VII. b. r. Nr. 1291 I. 1, że zwolnienia od podatków w okresie lat 30, licząc od roku zalesienia, korzystają jedynie, „przestrzenie leśne zajęte przez drzewostany, zaprowadzone na innych użytkach”, nie podlegają natomiast wspomnianemu zwolnieniu ponownie zalesione grunty leśne t. j. obciążone przymusem zalesienia. — Innemi słowy od podatków zwolnione być winny jedynie obszary sztucznie

zalesione, o ile przedtem nie znajdowały się pod uprawą leśną, przestrzenie zaś leśne wycięte i nanowo zalesione zwolnieniu od podatku nie podlegają. — Rzecz zrozumiała, że inne zwolnienia, wyliczone w cytowanym już artykule ustawy o podatkach bezpośrednich pozostają w mocy (więc w odniesieniu do lasów, uznanych za ochronne do nieużytków i t. d.).

Wyjaśnienie powyższe odnosi się tylko do samostojnych podatków komunalnych, nakładanych przez uprawnione Związki komunalne, na zasadzie postanowień ustępu 2 art. 2 ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747), nie dotyczy natomiast opłat, wymierzonych na zasadzie art. 19 ustawy drogowej (Dz. Ust. Nr. 6 poz. 32 ex 1921) i art. 30 cytowanej już ustawy o tymcz. uregul. finansów komunalnych, do opłat tych bowiem, jako nie mających charakteru podatkowego, mogły być do czasu wydania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych statutu wzorowego, przesłanego Panom przy tut. reskrypcie z dnia 11.V. b. r. Sm. 2070 3/IV, pociągane i obszary od podatku zwolnione.

W związku z powyższem uważam za konieczne przypomnieć Panom dotychczasowe wskazówki, udzielone Panom bądź na Zjeździe Starostów w ub. r., bądź też w okólnych pismach, wzgl. zarządzeniach, skierowanych do poszczególnych Wydziałów Powiatowych, dotyczące przestrzegania interesów Skarbu Państwa przy opodatkowywaniu lasów państwowych przez związki komunalne.

W szczególności stawki podatkowe, stosownie do lasów państwowych, nie mogą w żadnym wypadku przewyższać stawek dodatków od podatków państwowych, obciążających sąsiednie lasy prywatne, odpisy zatwierdzonych uchwał podatkowych, wzgl. statutów opłat drogowych, winny być przesyłane przez właściwe związki komunalne, zainteresowanym Nadleśnictwom; nakazy płatnicze winny zawierać faktyczną podstawę opodatkowania (ilość morgów i wysokość stawek podatkowych), tudzież prawną (powołany przepis ustawy i daty zatwierdzającego orzeczenia właściwej władzy nadzorczej), przyczem nakazy poszczególnych gmin winien Wydział Powiatowy uprzednio sprawdzić i za swoją adnotacją przesłać listem poleconem właściwemu Nadleśnictwu. W wypadkach zwłoki w uiszczaniu nałożonych danin może uprawniony Związek komunalny zaliczać kary za zwłokę w wysokości ustalonej dla wszystkich danin powiatowych (gminnych); niedopuszczalne jest egzekwowanie należności przez zajmowanie wzgl. licytacyjną sprzedaż drewna, znajdującego się w lasach państwowych. W razie uporczywego zwlekania Nadleśnictw w regulowaniu prawnie wymierzonych danin komunalnych zechcą Panowie odnosić się o interwencje do Urzędu Wojewódzkiego.

Celem wreszcie umożliwienia organom administracji lasów państwowych zapoznania się z potrzebami gospodarczymi powiatów i sposobem gospodarki Wydziałów Powiatowych polecam ściśle stosowanie okólnika z dnia 16.III. b. r. Sm. 1502/4/VI, o zawiadomianiu o terminach posiedzeń Sejmików, zwłaszcza tych, na których mają być uchwalane statuty podatkowe i roczne budżety, przedstawicieli odnośnych Nadleśnictw.

Odpis niniejszego okólnika przesyłam jednocześnie PP. Dyrektorom dyrekcji lasów państwowych w Radomiu i Warszawie, celem wydania potrzebnych zarządzeń podległym im Nadleśnictwom.

Wyjaśnienia powyższe zechcą Panowie uważać również za odpowiedź na poszczególne wystąpienia w sprawach niniejszem uregulowanych.

Wojewoda:
(—) M A N T E U F E L.

WYDZIAŁ POWIATOWY Będzin, dn. 15 sierpnia 1925 r.
Sejmiku Będzińskiego.

Do
Nr. 15283/II. wszystkich Urzędów Gminnych
Powiatu Będzińskiego.

Do wiadomości i zastosowania się.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta:
(—) A. TRZCIŃSKI.



**MINISTERSTWO SPRAW
WEWNĘTRZNYCH**

O D P I S

Nr. Sm. 2421/25.

Warszawa, dn. 2 czerwca 1925 r.

Do
W sprawie puszczania w obieg bilonu metalowego i biletów zdawkowych. P. P. Wojewodów oraz Pana Delegata Rządu w Wilnie.

Ministerstwo Skarbu zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że niektóre instytucje samorządowe, otrzymując z oddziałów Banku Polskiego bilon w workach, zwracają po pewnym czasie tenże w tem samym nietkniętym opakowaniu,

Ponieważ postępowanie takie nie idzie po linii interesów Skarbu Państwa i społeczeństwa oraz zamierzeń Ministerstwa Skarbu co do puszczania w obieg jaknajszybciej potrzebnej ilości bilonu metalowego i biletów zdawkowych celem wydatnego zasilenia niem rynku pieniężnego, przeto zechce Pan

Wojewoda (Delegat Rządu) wezwać Magistraty miast i Wydziały Powiatowe, znajdujące się na podległym Panu terenie, do współdziałania w przyszłości z Oddziałami Banku Polskiego i Kasami Skarbowymi przy puszczaniu w obieg i rozprowadzaniu jaknajwiększej ilości bilonu i biletów zdawkowych oraz zwrócić im uwagę, że w żadnym razie wspomnianego bilonu i biletów zdawkowych nie powinny odprowadzać w większych ilościach do Oddziałów Banku Polskiego.

Minister
(—) RATAJSKI.

WYDZIAŁ POWIATOWY Będzin, dn. 13.VII. 1925 r.

Sejmiku Będzińskiego

Będzin, dn. 13.VII. 1925 r.

Do

L. 12881/II.

Wszystkich Urzędów Gminnych

do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta:

w. z. (—) CZ. KOWALSKI.

Dział nieurzędowy.

OKÓLNIK 1. D. P. O. 1228/II

w sprawie poboru podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Na zasadzie art. 26 ustawy z dnia 18 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 242) w sprawie zmiany niektórych przepisów o państwowym podatku dochodowym i w związku z postanowieniami art. 27 tejże ustawy Ministerstwo Skarbu zarządza, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę był od dnia 10 kwietnia 1925 r. począwszy dokonywany w dotychczasowym trybie wedle stałej skali, podanej w art. 20 powołanej na wstępie ustawy z dnia 18 marca 1925 r.

Na obszarze Województw Wielkopolskiego, Pomorskiego i Górnośląskiej części Województwa Śląskiego należy na rzecz Gmin i związków komunalnych potrącać równocześnie z podatkiem państwowym dodatek w wysokości 3 proc. wynagrodzenia, poczynając jednak od 15 stopnia powyższej skali.

Potrącone kwoty należy w terminie do dni 7 po dokonaniu potrąceń wpłacać do właściwej Kasy Skarbowej.

W związku z powyższem Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 18 marca 1925 r. L. D. P. O. 795/II

(Monitor Polski Nr. 69, poz. 261) nie ma zastosowania począwszy od dnia 10 kwietnia 1925 r.

Zarazem Ministerstwo Skarbu na zasadzie części drugiej art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 607 z r. 1923) odracza — aż do dalszego zarządzenia — pobranie różnicy, jaka zachodzi między podatkiem przypadającym wedle skali art. 20 ustawy z dnia 18 marca 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 poz. 242), a podatkiem potrąconym przed dniem 10 kwietnia 1925 r. w myśl okólników Ministerstwa Skarbu z dnia 21 grudnia 1924 r. L. D. P. O. 2594/II z dnia 19 stycznia 1925 r. L. D. P. O. 165/II z dnia 16 lutego 1925 r. L. D. P. O. 523/II i z dnia 18 marca 1925 r. L. D. P. O. 795/II.

Warszawa, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) DUNAJEWSKI,
w. z. Dyrektora Departamentu.

Normy djet

urzędników państwowych, obowiązujące od 1 sierpnia 1925 roku.

Stopień służbowy lub placa	Do miejscowości bez st. kolejowej		Do miejscowości ze st. kolejową		Wysokość djet w g różnej 0.43 zł.	U W A G I
	Punktów					
I	65	73	27.95	31.39	Bilet kolejowy I-ej klasy	
II	65	73	27.95	31.39		
III	50	58	21.50	24.94		
IV	50	58	21.50	24.94		
V	40	46	17.20	19.78		
VI	32	38	13.76	16.34	Bilet kolejowy II-ej klasy	
VII	28	34	12.04	14.62		
VIII	24	30	10.32	12.90		
IX	22	28	9.46	12.04		
X	18	22	7.74	9.46	Bilet kolejowy III-ej klasy	
XI	18	22	7.74	9.46		
XII	18	22	7.74	9.46		
XIII	12	16	5.16	6.88		
XIV	12	16	5.16	6.88		
XV	12	16	5.16	6.88		
XVI	12	16	5.16	6.88		

Wszelkie rachunki kosztów podróży mają być przedstawiane w terminie 8 dni po ukończeniu podróży służbowej.

Przekroczenie, bez dostatecznego usprawiedliwienia, wyżej określonych terminów, pociąga za sobą utratę prawa do zwrotu kosztów.

K r o n i k a.

SPRAWY PODATKOWE Minist. skarbu wezwało izby skarbowe oraz urzędy podatkowe do szybkiego uregulowania zaległości z tytułu podatku gruntowego i majątkowego. Szybkie uregulowanie zaległości leży w interesie samych płatników, a to ze względu na jesienne terminy płatności, oraz na tę okoliczność, iż z dniem 1 września podjęte będą energiczne środki egzekucyjne. Minist. skarbu poleciło izbom skarbowym przede wszystkim poinformować płatników że podatek majątkowy od płatników, zaliczonych do 2 i 3 grupy kontygentowej musi być egzekwowany z całą stanowczością, ze względu na niezadowalające wyniki wpływów na poczet 3-ciej raty.

Co do podatku przemysłowego przestrzegany ma być ściśle obowiązek miesięcznego wpłacania podatku od obrotu przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania sprawozdań — bez prolongat i rozkładania zaległości na raty.

Zaległości w podatku przemysłowym za czas ubiegły winny być zlikwidowane w czasie najbliższym, w każdym razie przed terminem płatności podatku za I-sze półrocze r. b.

Egzekucja zaległości podatku dochodowego ma się odbywać ściśle wedle zarządzeń wydanych przez minist. w maju i w lipcu. Egzekwowanie zaległości dotyczyć będzie przede wszystkim płatników, zalegających z kwotą ponad 100 złotych.

STRUKTURA STOPY PODATKOWEJ W PODATKU PRZEMYSŁOWYM. Według noweli do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, uchwalonej przez Sejm i Senat podatek od obrotu przedstawia się obecnie, jak następuje:

1) $1\frac{1}{2}\%$ od obrotów dokonanych artykułami pierwszej potrzeby oraz surowcami niezbędnymi dla rozwoju rolnictwa i przemysłu krajowego przez przedsiębiorstwa handlowe i przy sprzedaży hurtowej, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw;

2) 1% od obrotów osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów, o ile artykuły te zostały nabyte również przez przedsiębiorstwa przemysłowe, przerabiające je, względnie zużywające w prowadzonym przemyśle.

3) 1% od obrotów przedsiębiorstw, prowadzących detaliczną lub drobną sprzedaż artykułów spożywczych pierwszej potrzeby.

4) 5% od obrotu przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego;

5) 5% od obrotów pośredników handlowych;

6) 2% od obrotów wyżej niewymienionych.

Zwolniony od podatków jest wywóz wszelkiego rodzaju półfabrykatów i gotowych wyrobów oraz transakcje, wynikające z obrotu czynnego.

W wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej Minister Skarbu może w porozumieniu z Mini-

strem Przemysłu i Handlu zniżyć, względnie zawiesić podatek, przypadający od transakcyj eksportowych surowcami. W sprawie ostatniej zostały już w b. r. wydane, na zasadzie dawnej ustawy o poborze państwowego podatku przemysłowego cztery okólniki zwalniające od tegoż podatku szereg towarów eksportowanych między innymi: cukier, ziemniaki i ich przetwory, wódkę, sól, cement, superfosfaty, sól, szereg przetworów drzewnych: nasiona, oleje pochodzenia węglowego, żelazo, wytwory walcowane, rury, wszelkiego rodzaju wyroby z surowki, odlewy, wyroby kute, rury, łańcuchy, maszyny rolnicze, włókiennicze, do wyrobu cementu, przędza, liny, worki jutowe, tkaniny wszelkiego rodzaju i inne.

Również w handlu hurtowym poza artykułami pierwszej potrzeby Minister Skarbu może w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu obniżyć stawkę do jednego procentu dla poszczególnych dziedzin tego handlu.

Do stawek powyższych dochodzi również 25% dodatek na rzecz związków komunalnych.

PODATEK KOMUNALNY OD BUDYNKÓW W R. 1925. Ukazał się okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie opodatkowania budynków na rzecz miast. Podatek ten będzie pobierany w trybie postępowania dotychczasowym, jako dodatek do państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich, którego pobór został ustawą z dn. 11-go kwietnia 1925 roku przedłużony na następne lata. Dodatek ten wynosi 25% wysokości podatku państwowego. Jedynie gminy prowadzące budowę kanalizacji lub wodociągu mogą w drodze wyjątku pobierać dodatek 50%. Przedłużenie tej normy postępowania jest rozwiązaniem tymczasowym, a to wobec faktu, że dotychczas nie została uchwaloną nowela do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

URZĘDOWE BLANKIETY WEKSLOWE Z TEKSTEM. Dn. 5 b. m. ukazały się w obiegu urzędowe blankiety wekslowe wartości 30 gr., 1 zł. 50 gr. i 3 zł. z tekstami, opartymi na obowiązującym prawie wekslowym. Blankiety będą dwójakiego rodzaju, a mianowicie: jedne z tekstem dla weksli własnych, drugie zaś z tekstem dla weksli trasowanych.

Rysunek blankietów oraz ich wymiar, nie będą się niczem różniły od rysunku i wymiaru dotychczasowych urzędowych blankietów wekslowych, wymienionych wartości.

POLSKA W CYFRACH. Według ostatnich danych Urzędu Statystycznego za rok 1924, obszar ziem polskich wynosi 388.328 klm. kw. Mieszka na nim 27.192.600 ludności. Na jeden klm. wypada 70,3 osób. Na 100 osób przypada 48 mężczyzn i 52 kobiety. Polska posiada 27.400 szkół. Ludność trudni się: 65% rolnictwem, 14% przemysł i górnictwo, 8% handel i komunikacja, 13% inne zawody. Majątek narodowy Polski wynosi 88.410 milionów fr. złotych. Na każdego mieszkańca przypada 3.250 fr. zł. Wojna zniszczyła 1.475.300 budowli. Ziemi rozparcelowano 375.500 ha. Administracyjnie państwo dzieli się na 15 województw, 277 powiatów, 641 gmin miejskich i 12.622 gmin wiejskich.

CO PRZYNOSZĄ MONOPOLE. Monopole państwowe przynoszą skarbowi pokaźne dochody: w styczniu r. b. przyniosły one 18,6 milj. zł., w lutym 26,4 milj. zł., w marcu 30,1 milj. zł., w kwietniu 34,3 milj. zł., w maju 31,5 milj. zł., w czerwcu 33,1 milj. zł. Ogółem monopole państwowe przyniosły w ciągu 6 miesięcy r. b. 174,3 milj. zł.

Największe dochody daje monopol tytoniowy: w ciągu pierwszych 6 miesięcy r. b. monopol tytoniowy dał 83,5 milj. zł., monopol spirytusowy 75,8 milj. zł., monopol solny 13,5 milj. zł., monopol sacharyny 88 tys. zł., loteria państwowa zaś 1,2 milj. zł.

NASZA SYTUACJA WALUTOWA. Nasza sytuacja walutowa przedstawia się dziś w sposób następujący: stan rachunków Banku Polskiego na dzień 20 b. m. wykazuje zapas złota 121,3 miliony złotych, walut i dewiz netto—91,1 milionów złotych, portfel wekslowy—300,3 miliony złotych, obieg biletów bankowych 440,8 milionów złotych.

Stan ten jest zupełnie zadawalniający, jakkolwiek bowiem nastąpił w ostatnich czasach odpływ walut z Banku Polskiego, to jednak towarzyszyło mu znaczne skrócenie się obiegu banknotów, tak, iż pokrycie procentowe emisji banknotów złotem i walutami obcymi wynosi przeszło 48⁰/₀, a więc znacznie przewyższa ustawowo przewidziane 30⁰/₀ pokrycie.

Odpływ walut z Banku Polskiego wynosił dotychczas około 40 milionów złotych miesięcznie i miał w ostatnich miesiącach dążyć raczej ku zmniejszeniu się. Odpływ ten, jako następstwo bierności bilansu handlowego, ma—rzecz prosta—znaczenie przejściowe. Jeżeli się zważy, że wywołany nieurodzajem import zboża i maki w miesiącu maju wynosił prawie 40 milionów złotych, zaś po obecnych żniwach może Polska nie tylko zboża i maki nie importować, lecz wywozić te artykuły w wartości co najmniej 20—30 milionów złotych miesięcznie, to jasnym będzie, że już od sierpnia liczyć się należy ze znacznym dopływem walut do kraju. Ponadto pamiętać trzeba o znacznym ograniczeniu importu, które nastąpi wobec wprowadzenia reglamentacji przywozu z zagranicy szeregu towarów luksusowych oraz takich, które dotychczas importowane były z Niemiec.

W tych warunkach wywołana została zniżka kursu złotego na giełdach zagranicznych (szczególnie w Gdańsku i Berlinie), na którą rynek krajowy dotychczas jeszcze nie reagował. Zapasy złotych, które posiadała zagranica w formie wypłat na Polskę, zostały rzucone na rynki zagraniczne, do tego dołączyła się podaż dewiz na Polskę in blanco bez pokrycia.

Zważywszy, że Polska już dziś, po realizacji zbiorów, wstępuje w okres zrównoważonego bilansu handlowego i że nie tylko nie ma u nas objawów inflacyjnych, lecz przeciwnie mamy duże zmniejszenie się ilości banknotów w obiegu, nie można mieć wątpliwości co do tego, że atak na złotego nie wytrzyma próby na dalszą metę i musi się załamać.

Pogłoski o rzekomej inflacji biletami zdawkowymi, kursujące gdzieś zagranicą, są bezpodstaw-

ne. Emisje nowych biletów zdawkowych dwu—i pięciozłotowych służą do zastąpienia wycofanych z obiegu i bardzo już zniszczonych jedno i dwuzłotówek pierwszej emisji. Wzrósł natomiast obieg srebra. Ogromne zapotrzebowanie monet zdawkowych—w związku z wypłatami w czasie żniw—sprawiło, iż mimo braku jakichkolwiek obecnie ograniczeń ze strony Banku Polskiego w przyjmowaniu pieniędzy zdawkowych, bilon i bilety zdawkowe nie wracają do Banku Polskiego, a w ostatnich czasach Bank Polski wskutek zapotrzebowania na pieniądze zdawkowe zmniejszył swój własny zapas bilonu (maximum 5% emisji) na 18 milionów złotych, podczas gdy na dzień 30 kwietnia r. b. posiadał on w bilonie 28,3 miliony złotych.

Nie potrzeba dodawać, że obieg pieniędzy zdawkowych, przewidziany ustawą monetarną w wysokości 12 złotych na głowę ludności, nie został dotychczas w całej rozciągłości wykorzystany.

Budżet Polski na r. b. uchwalony przez Izbę prawodawczą jest całkowicie zrównoważony. Suma wydatków w kwocie 2.160 milj. zł. jest pokryta dochodami preliminowanymi zupełnie realnie, czego dowodem jest fakt, iż dochody z danin publicznych i monopoli dały w pierwszym półroczu zgorą 45⁰/₀ kwot preliminowanych, mimo że terminy płatności podatku majątkowego, dochodowego, gruntowego i innych przypadają na drugie półrocze. Wydatki Państwa Polskiego wyniosły w pierwszym półroczu r. b. 44⁰/₀ czyli 952 milj. zł., a więc o 130 milj. mniej, niż połowa budżetu całorocznego.

Cyfry te wskazują jasno, że budżet Polski również jest całkowicie zrównoważony.

ILE MOŻEMY WYWIEŻĆ ZBOŻA? Według obliczeń p. Zygmunta Chrzanowskiego, dyrektora giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie, ilość rynkowa zboża w kampanii roku 1925/6, to znaczy poza zasiewem i spożyciem samego rolnika, wynieść winna przy oczekiwanym średnio dobrym plonie: 5.000.000 cnt. m. pszenicy, 13.000.000 cnt. m. żyta, 1.800.000 cnt. m. jęczmienia i 2.000.000 cnt. m. owsa, ogólnej wartości około 600 milj. złotych. Z powyższych ilości miasta nasze skonsumenty prawdopodobnie całą pszenicę, wątpić bowiem należy, czy ktokolwiek odważy się na zamach tak dalece posunięty, iżby można było ograniczyć spożycie właśnie najdroższego ziarna, jakim jest pszenica. Francja np. nie pozwala przemalać pszenicy bez domieszki 20 proc. żyta lub kukurydzy, ale u nas na tyle nie jest posunięty państwowy zmysł oszczędności.

Z pozostałych zbóż zdołamy zaoszczędzić na wywóz 6.000.000 cnt. m. żyta i owsa, razem 7.700.000 tonn, wartości około 200.000.000 złotych lub o kilkanaście procent więcej o ileby okazał się możliwy płynny wywóz maki i siodu. Trudno przesądzać, czy powyższą, względnie poważną ilość zboża da się wywieźć ze względów technicznych, po pierwsze bowiem jeszcze nie wiadomo, czy pomyślnie sprzęty

pozwoła dysponować wyborowym gatunkiem ziarna, po drugie, kraj nasz pozbawiony jest nowoczesnych urządzeń eksportowych, nadto sprawność dróg komunikacyjnych może od czasu do czasu zawodzić, co najgorsze wreszcie, to nieszczęsny Gdańsk, najkapsprysniejszy i najdroższy chyba port w Europie.

SŁUŻBA WOJSKOWA AKADEMIKÓW. Min. spraw wewnętrznych przesłało pp. wojewodom odpisy rozkazów, wydanych przez min. spraw wojskowych w sprawie urlopowania na rok poborowych - zwyczajnych słuchaczy szkół wyższych.

Zarządzenia te wydał p. minister spraw wojskowych na podstawie art. 66 i 67 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, uwzględniając patriotyczny odruch młodzieży akademickiej w r. 1920, skupionej w ówczesnej „Armji ochotniczej”.

Ulgi dotyczą akademików, którzy w roku bieżącym kończą 26 lat, podczas wojny przesłużyli co najmniej cztery miesiące jako ochotnicy, lub rok, jako

poborowi. Ci mogą być powołani dla ukończenia ustawowego okresu służby w wojsku stałym indywidualnie w ten sposób, aby mogli ukończyć studia w r. 1925/26.

Podania akademików rozstrzygane będą przez szefa departamentu I, przytem brane będą za podstawę zaświadczenia senatu uczelni, że petent kończy studia w roku akademickim 1925/26.

Akademicy, którzy w wojsku zupełnie nie byli, i kończą w obecnym roku 26 lat, mają być bez dalszego odraczania wcieleni do szeregów.

Min. spraw wewnętrznych poleca pp. wojewodom zarządzenia powyższe podać bezzwłocznie do wiadomości podległym im władzom administracyjnym I instancji.

Termin 4 miesięczny służby ochotniczej obliczono od dnia ogłoszenia w r. 1920 zaciągu ochotniczego do dnia urlopowania dla dalszych studiów.

Niniejszym podaje się do wiadomości publicznej, że

KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

została uruchomiona w lokalu Sejmiku przy ul. Sączewskiej Nr. 23.

Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe od 1 złotego wzwyż, otwiera rachunki bieżące zwyczajne i przekazowe, przyjmuje papiery wartościowe na przechowanie, dokonywa zakupu i sprzedaży papierów wartościowych pupilarnych na rachunek i zlecenia wkładów, załatwia inkaso, udziela krótkoterminowych pożyczek:

- a) na weksle o dwóch podpisach osób majątkowo odpowiedzialnych.
- b) pod zastaw papierów wartościowych.
- c) na książeczki oszczędnościowe innych instytucji oszczędnościowych, państwowych i komunalnych

Kasa Oszczędności udziela długoterminowych pożyczek hipotecznych.

Kasa czynna codziennie od 8 do 1 z wyjątkiem niedziel i świąt.

ZARZĄD

KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

SPÓŁDZIELNIA HODOWCÓW DROBIU

Stow. Zar. z ogr. odp. w Wojkowicach - Kościelnych
(ferma rolna) (pocztą Żąbkowice pow. Będziński woj. Kieleckie)

prowadzi organizację hodowli drobiu i t. p. w powiecie Będzińskim i okolicy, zakłada stacje zarodowe drobiu rasowego u swych członków, na bardzo korzystnych warunkach:

kupuje i sprzedaje drób rasowy, króliki i gołębie oraz wszelkie dzikie zwierzęta i ptaki psy myśliwskie i policyjne (Wilczury) oraz wszelkich innych ras. Przyjmuje zlecenia Komisowe i Zastępstwa firm budowlanych zagranicznych, posiada zastępstwo czeskiej hodowli psów p. f. „CANISPORT - PRAG - CLAMOOKA” kupuje skórki i futerka zwierząt dzikich, jako też królików przyjmuje okazy zwierząt dzikich do celów preparatorskich.

Szuka odbiorców na gęsi rzeźne w b. r., w ładunkach wagonowych.

Bliższych informacji udziela zarząd w Wojkowicach - Kościelnych, zaś w środę i sobotę w Będzinie (Referent Rolny Sejmiku Będzińskiego) w Czwartek w Zawierciu (Okr. T-wo rolnicze).

Stan bierny

% dniem 30 czerwca 1925 roku.

		Szczegółowo	Razem
1.	Gotówka w kasie	1.295,71	
	Pozostałość w Pocz. Kasie Oszczędności	956,95	2.252,66
2.	Weksle:		
a)	w portfelu	152.795,—	
b)	w redyskoncie	37.387,—	
c)	protestowane	265.201	190.447,20
3.	Rachunki bieżące:		
a)	zabezpieczone pap. wartościowe	135,—	
b)	" w inny sposób	28.760,—	28.895,—
4.	Lokacje przejściowe w bankach		5.320,85
5.	Ruchomość		1.428,50
6.	Koszty handlowe		10.310,23
7.	Sumy przechodnie		2.549,38
8.	Różni dłużnicy		297,—
Razem			241500,82

		Szczegółowo	Razem
1.	Wkłady na książeczkach		52315,—
2.	Wkłady na rok bieżący:		
a)	gwarantującego Zw. Komunalnego	45.259,—	
b)	inne	39.775,20	85034,20
3.	Redyskonto weksli:		
a)	w Banku Gospodarstwa Krajowego	24.499,10	
b)	w Polskim Banku Komunalnym	12.887,90	37387,—
4.	Pożyczki przez Kasę zaciągnięte		52555,28
5.	Sumy przechodnie		3666,23
6.	Procenty i prowizje		10543,11
Razem			241500,82

CEGIELNIA SEJMIKU BĘDZIŃSKIEGO W BĘDZINIE

dawniej „JAN PIECHULEK“

TELEFON Nr. 106

- - - -

SKRZYŃKA POCZT. 76

P O L E C A

ZNANE Z WYSOKIEGO GATUNKU:

Cegłę maszynową zwyczajną, Klinkrową,
Licówkę, Fasonową prostą i złożoną oraz
Wyroby szamotowe, jak: Cegłę o wymiarach
normalnych, Flizy, Mączkę szamotową,
Glinę ogniotrwałą i t. p.

L. MIEDZWINSKI, Katowice

ULICA WARSZAWSKA 33. TELEFON 359.

Kamieniolomy bazaltowe, dolomitowe i wapienne

O R A Z



Wyłączna sprzedaż na Polskę granitu
Zjednoczonych Śląskich Kamienioloromów



dostarcza wszelkiego rodzaju kamienie do budowy dróg, jako to:

Tłuczeń, Kostkę bazaltową, Kostki granitowe

wszelkich wymiarów, Dolomit i Wapień

uprasza zwracać się w sprawie dostawy powyższych materiałów bezpośrednio
lub do jednej z firm następujących:

GUSTAW WEINZIEHER, Będzin Sączewska 29, telefon 41.

Br. FEINSTEIN-RĄTYŃSKI, Warszawa Lwowska 11, „ 54-05.

E. KOSIŃSKI

BIURO BUDOWLANE

DĄBROWA GÓRNICZA

ulica Sienkiewicza 11

Telefon Nr. 32 Rok założ. 1893.

WSZELKIE ROBOTY BUDOWLANE
i ZIEMNE

○

ROBOTY ŻELAZO-BETONOWE
i BETONOWE

○

BUDOWA KOLEI ŻELAZNYCH i SZOS

○

MECHANICZNA STOLARNIA O POPE-
DZIE ELEKTRYCZNYM



Przedsiębiorstwo Wiertnicze

Stefan Ostałowski

STUDNIE ARTEZYJSKIE

POSZUKIWANIA

NA WĘGIEL, RUDE ŻEL. ETC.

wykonuje z gwarancją

Stefan Ostałowski

SOSNOWIEC

UL. SŁAWKOWSKA 3.

GÓRNOŚLĄSKIE TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO - HANDLOWE

Spółka z ogranicz. odpowiedzial.

w KATOWICACH ul. Wojewódzka 30. III Telefon 24-98.

DOSTARCZA Z KAMIENIOŁOMÓW CZESKICH I NIEMIECKICH

KOSTKĘ GRANITOWĄ

oraz wszelkiego rodzaju kamienie budowlane do budowy domów, mostów, dróg i szos, jako to

PIASKOWIEC TWARDY, SUCHEDNIEWSKI W PŁYTACH WEDŁUG WYMIARÓW

KAMIEŃ ŁAMANY: PIASKOWIEC, DOLOMIT, WAPIEŃ

TŁUCZEŃ BAZALTOWY ZE ŚLĄSKA NIEMIECKIEGO

TŁUCZEŃ PORFIROWY

ŻWIR RZECZNY, BALASTOWY I BETONOWY

CEMENT PORTLANDZKI

CEGLĘ MASZYNOWĄ DOBRZE WYPALONĄ

WAPNO BUDOWLANE W BRYŁACH.

Ceny konkurencyjne

Dostawa natychmiastowa.

Wykonuje roboty brukarskie, budowy dróg i szos.

Na żądanie wysyłamy wyczerpujące oferty.